

da "crisi" dialèctica, d'una cronicitat que porta, indefectiblement, o bé a la indiferència de l'espectador o bé a l'addicció a la dosi diària de tertúlia necessària per a mantenir el to vital. Una vegada més, el debat polític ha servit més per fer fum, per crear confusió, en definitiva, per

allunyar-se, del ciutadà, més que no pas per a interessar-lo per la política. Amb una única victòria: la de l'eficàcia simbòlica del rei, tant per als monàrquics com per als qui no ho són.

Pel que fa al discurs reial pròpiament dit, tal dia farà un any, aquella retòrica

de circumstàncies no es mereixia cap mena de consideració que s'hagués d'anomenar política. I si no s'hagués produït enmig de les vacances polítiques generalitzades, ningú no s'hauria inventat un debat tan estèril com aquest.

Salvador Cardús

Un congrés sense 'guerra'

El XXXIII congrés del PSOE no es pot consumir lluitant contra el guerrisme, sinó liquidant-ne les conseqüències. És una opinió de J. J. Pérez Benlloch.

A 60 dies del XXXIII Congrés Federal del PSOE la hipòtesi més generalitzada estableix que, una vegada conclòs, tot continuarà aproximadament igual. Els debats previs i les proposicions, com hem anat veient i llegint, no se centren en la ponència política i la indefugible democratització del seu funcionament intern. La gran qüestió és el paper que reserven a Alfonso Guerra en el futur organigrama. I no dic que això siga un assumpte menor, però resulta excessiu que constitueixca el problema capital, quan, en realitat fa temps que va deixar de ser-ho. Però aquesta caparra guerrista és significativa de la postració ideològica i estratègica en què s'ha submít el partit hegemònic.

Seria paradoxal que el congrés de la proclamada renovació consagrara el continuisme, però sense Guerra, que poques mosques pot espantar ja. A hores d'ara el PSOE bressola tant guerrisme com Felipe González vol o li interessa. Perviu gràcies a la commiseració del líder i aquesta és la prova més evident de la seua desactivació. Només li faltava a l'antic vice-president el puntelló que li acaba d'assestar Jorge Semprún en el seu darrer llibre —súmmum de fatuïtat— titulat *Federico Sánchez se despide de ustedes*. Un prodigi de venjança freda i calculada.

Bé. Considerem-lo enterrat i importa poc que Alfonso Guerra esgote el seu trànsit per la política revalidant la seua

González i Guerra. Ja no se'ls veu tan junts.

condició de número dos del partit. Potser seria honorífic, si fa no fa a títol *post mortem*, i en aquestes condicions és dubtós que accepte. Un exegeta d'Antonio Machado i lector de Gil Albert, com ell s'adorna, ha de saber necessàriament la diferència entre la jubilació digna i la supervivència ridícula. Confiem que l'ambició no li obnubile el discerniment.

D'altres i més greus són els reptes pendents. El mateix abast de la renovació, per exemple. Encara que es maquille amb mitges paraules, és innegable que ha de preveure el relleu de Felipe González com a capçalera del cartell electoral. La seua miracleria ha donat de si tot el que

podia donar i una ració d'os-tracisme és la recepta més aconsellable. El president és el primer interessat a promoure un delfí que assumisca la pròxima confrontació i encaixe el previsible fracàs davant la "clara alternativa" que, en paraules de Felipe, representa José María Aznar. No serà aquesta una qüestió que hauran de debatre els congressistes, però és inevitable que sobrevoles el conclave, perquè aquest és el problema, i no Alfonso Guerra.

Donat per cert que la secretaria general és intocable i significa un aval seguríssim, s'hauria d'emprendre dins del partit l'"impuls democràtic" que predi per a la societat. Ho postula la facció renovadora, decididament majoritària —hi va haver mai onze mil guerristes?— i ho requereixen les circumstàncies polítiques.

És hora d'espolsar-se el stalinisme residual que batega en els seus estatus i arraconar el monolitisme que ha convertit la militància en un ramat de corders instal·lats a la menjadora i acovardits per uns pocs llops. Prolongar el règim de silenci i de llibertat condicionada que regeix en el PSOE és tant com negar-se el futur i atorgar al guerrisme una victòria després de mort.

Deixem de banda l'imprescindible rearmament moral i ètic. En aquest punt coincideixen tots els socialistes i res serà millor assimilat, com una penitència, que la proposta d'un codi deontològic més estricta. Per desgràcia per al col·lectiu, que

té la seua part de culpa, ja no es pot assimilar l'honoradesa amb el puny i la rosa. Però la renovació ha de comportar el propòsit d'esmena i de neteja. Serà difícil saber si han de ser jutges els qui, per prudència, càlcul o complicitat han anat encobrint tant de corc. Però no n'hi ha d'altres.

I queda, en aquesta relació sumària de

desafiaments, el disseny d'una estratègia i d'un programa que nodresquen una alternativa a la dreta i que propicien la recuperació de l'espai perdut. Aquí és on, al nostre parer, està la major dificultat. Entre feipisme i neoliberalisme s'ha produït la simbiosi que és inimaginable on es pot posar l'accent emergent, aliena als Solchaga. És previsible que, amb una retòri-

ca o amb l'altra, i encara sense cap disimul, se'ns ofereisca més del mateix. Tampoc no es poden esperar miracles. Amb tot, aquest XXXIII congrés podria ser històric si, a més d'expiar els pecats per la via de l'autocrítica, concloguera amb la liquidació del guerrisme i l'ortopèdia insana que ha malversat el partit.

J. J. Pérez Benlloch

La mare que mai no va existir

L'avenç de les tècniques de reproducció assistida crea uns dilemes ètics que la societat ha de dissoldre ràpidament, segons Xavier Duran, amb uns límits.

Fecundar òvuls procedents de fetus és la darrera proposta que ha sacsejat l'opinió pública. L'anunci ha estat fet per investigadors escocesos, que diuen que han superat els problemes tècnics d'aquest procediment en ratolins i manifesten la possibilitat d'aplicar-lo en humans.

Des de fa un temps, no sembla haver-hi setmana que no s'anunciï un descobriment biomèdic que pugui generar polèmica. Poc abans de l'anunci dels científics escocesos, dos fets centraven l'atenció. El primer, el d'una dona francesa negra que havia demanat rebre un òvul procedent d'una dona blanca, per a evitar la discriminació que esperaria el seu fill si pertanyés a la seva mateixa raça. El segon, l'embaràs de dones menopàusiques a Itàlia. I encara hi podríem afegir d'altres notícies, com la decisió dels tribunals francesos de permetre la fecundació amb esperma congelat, una vegada l'home hagi mort, si la decisió de la futura mare respon a una reflexió profunda i reuneix condicions que el jutge accepti.

Les tècniques de reproducció assistida, doncs, no paren de crear dilemes ètics i cada avenç és un

interrogant més. Els jutges francesos havien desestimat més d'una vegada la fecundació a partir d'esperma d'un home ja mort. Ara, la nova postura obre la porta al fet que un nen neixi anys després que el seu pare ja hagi traspasat. El cas dels òvuls procedents de fetus encara és més complicat: els nens naxeraran d'una mare biològica que mai no va arribar a viure.

Dès que les tècniques de reproducció assistida es van posar a punt, moltes parelles han pogut superar l'esterilitat que afectava un dels dos o tots dos. Sense que el percentatge d'èxits sigui tan elevat com alguns interessos comercials han fet creure, tampoc no s'ha de negli-

gir un ajut sense el qual moltes parelles no haurien tingut descendència.

Però no hi ha avenç científic sense enigmes ètics. Alguns tenen una resposta positiva. Així, els nens i nenes proveïts no semblen tenir cap impacte psicològic causat pel tractament a què els seus progenitors es van haver de sotmetre. Més complex pot ser el tema de les donacions d'òvuls o espermes. L'anonimat que, quan no existeix, retreu les ja escasses donacions, xoca amb el dret de tot nen de saber qui són els seus pares.

Però aquestes tècniques tenen poc de perverses. Són tan polèmiques com tants altres avenços al llarg de la història de la medicina: anestèsia, transplan-

ARXIU

tament d'òrgans... Per bé que no tot allò que tècnicament es pugui fer ha de fer-se, no tot allò que sembla anti-natural s'ha de rebutjar. En definitiva, en medicina tot és anti-natural, des de prendre una aspirina fins a viure amb el cor d'altri.

El que sí que és important és marcar els límits. Utilitzar òvuls procedents de fetus planteja nombrosos problemes. Alguns es donen en qualsevol aplicació del teixit fetal: possible augment d'avortaments, tràfic de teixits. Altres

Reproducció de laboratori. La seva aplicació genera conflictes morals.